

بسمه تعالی

دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سیرجان
مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی
واحد برنامه ریزی درسی

طرح دوره دروس نظری و عملی

مشخصات درس:

۱۲	تعداد دانشجوی	بهداشت عمومی	گروه آموزشی
۱	تعداد واحد	تشریح	عنوان درس
۱۴۰۱/۱۰/۱۰ تا ۱۴۰۱/۰۶/۲۷	تاریخ شروع و پایان دوره	کارشناسی	مقطع تحصیلی
سه شنبه ساعت ۱۰-۱۲	روز و ساعت جلسات	اول ۱۴۰۱	نیمسال تحصیلی
ندارد	دروس پیش نیاز	دکتر مهران کمانی، دکتر فاطمه محمدی، خانم مریم سعیدی نژاد	مدرس/مدرسین درس
ساختمان شجاع پور	محل برگزاری	دکتر مهران کمانی	مسئول درس (دروس اشتراکی)
ترکیبی	روش برگزاری (حضوری/مجازی/ترکیبی)	نظری	نوع واحد (نظری/عملی)

شرح کلی درس:

توصیفی کوتاه و مختصر از درس را در یک یا دو پاراگراف بنویسید.

آشنایی با ساختمان و ساختار تشریحی بدن و شناخت لازم از دستگاههای مختلف بدن به منظور درک بهتر از بیماریها و اصطلاحات مربوطه

هدف/اهداف کلی درس:

با مراجعه به کوریکولوم رشته، هدف/اهداف کلی درس را بنویسید.
آشنایی با ساختمان و اعمال دستگاه های بدن

روش تدریس:

مشخص کنید از چه روش تدریسی در آموزش استفاده می‌نمایید. روش تدریس را بر اساس موضوع، زمان کلاس، منابع و امکانات و نحوه مشارکت فراگیران انتخاب کنید و در صورت امکان مشارکت فراگیران و شرکت آنان در بحث های کلاسی را در اولویت قرار دهید.

☐	روش تدریس مبتنی بر حل مسئله	☒	روش تدریس سخنرانی
☐	روش تدریس ایفای نقش	☒	روش تدریس بحث گروهی
☐	روش تدریس مبتنی بر کار تیمی	☒	روش تدریس پرسش و پاسخ
☐	روش تدریس اکتشافی	☒	روش تدریس نمایشی
☐	روش تدریس در گروه های کوچک	☐	روش تدریس آزمایشگاهی

سایر موارد: ...

مواد و وسایل آموزشی:

به منظور تسهیل فرآیند یاددهی-یادگیری، در آموزش خود از چه وسایل آموزشی استفاده می کنید.

☒	جزوه	☒	پاورپوینت
☒	کتاب	☒	فیلم آموزشی
☒	وایت برد	☒	نرم افزار
☒	تصویر	☐	ماکت
☐	چارت	☒	لوازم واقعی
☐	فایل صوتی	☒	پوستر

سایر موارد: ...

تکالیف و مسئولیت‌های فراگیران:

مشخص کنید که فراگیران چه وظایف و مسئولیت‌هایی در طول ترم دارند.

- حضور فعال در کلاس
- مطالعه دقیق مباحث بعد از هر جلسه
- سنجش یادگیری دانشجویان با روش پرسش و پاسخ

نحوه ارزیابی فراگیران:

- با توجه به اهداف اختصاصی درس، مشخص کنید که از چه روشی برای ارزیابی فراگیران استفاده می‌کنید.

☒	سئوالات چند گزینه ای	☒	سئوالات تشریحی کوتاه پاسخ
☐	سئوالات صحیح-غلط	☐	سئوالات تشریحی بلند پاسخ
☒	کار عملی	☒	سئوالات شفاهی
☐	چک لیست مشاهده عملکرد	☐	سئوالات جور کردنی
		☒	پرسش‌های کلاسی

سایر موارد: ...

- مشخص کنید که نمره نهایی دانشجو با توجه به چه فعالیت هایی تعیین می شود. همچنین میزان نمره و یا درصد مرتبط با هر فعالیت را نیز مشخص کنید.

ردیف	عناوین	نمره/درصد
۱	کوئیز	۲
۲	آزمون میان دوره	۴
۳	آزمون پایان ترم	۱۲
۴	حضور فعال در کلاس (پرسش و پاسخ)	۲

سیاست ها و قوانین:

قوانین کلاس خود را به صورت شفاف برای فراگیران شرح دهید.

- حضور کلیه دانشجویان در تمامی جلسات الزامی است مگر موارد خاص.
- دانشجویان بایستی در هر جلسه مطالب جلسات گذشته را مطالعه نموده و با آمادگی جهت پاسخ دادن به پرسش ها و امتحانات سر کلاس حاضر شوند.
- دانشجویان می بایست تکالیف و تحقیق مربوط به درس را تهیه و تحویل نمایند.

جدول زیر را بر اساس رئوس مطالبی که در هر جلسه آموزش می دهید کامل کنید.

توجه: در قسمت اهداف رفتاری، نوع هدف (حیطه شناختی، حیطه عاطفی و حیطه روانی - حرکتی) را مشخص کنید.

برنامه زمانبندی درس:

جلسه	عنوان جلسه	هدف کلی: هدف از یادگیری این مطلب آن است که دانشجو با ...	اهداف رفتاری: دانشجو در پایان باید بتواند...	مدرس / مدرسین
۱	علم آناتومی، چگونگی مطالعه آناتومی و اصطلاحات آن	تاریخچه و اصطلاحات آناتومی آشنا شود.	❖ مختصری از تاریخچه آناتومی را شرح دهد. ❖ اهمیت تصویر سازی و تجسم را در یادگیری آناتومی توضیح دهد. ❖ مفاهیم آناتومی سطحی و عمقی و نشانه گذاری سطحی را شرح دهد. ❖ مفهوم یک ساختار آناتومی را توضیح دهد. ❖ چگونگی یادگیری آناتومی سه بعدی را با مثالهایی شرح دهد. ❖ زیر گروههای آناتومی را نام ببرد. ❖ شیوه های مطالعه آناتومی دستگامی و موضعی را شرح دهد. ❖ اصطلاحات رایج در علم آناتومی را با ذکر مثال شرح دهد. ❖ سطوح، محورها، حرکات و اصطلاحات مربوط به آن را نشان دهد.	دکتر مهران کمانی
۲	مفاصل و دستگاه اسکلتی بدن، اسکلت جمجمه	آناتومی اسکلت جمجمه آشنا شود.	❖ مختصری از بافت شناسی مفاصل و استخوان را شرح دهد.	دکتر مهران کمانی

	❖ انواع مفاصل بدن را نام ببرد. ❖ انواع مفاصل بدن را به طور مختصر توضیح دهد. ❖ تقسیم بندی انواع مفاصل بدن بر حسب ساختار را تشخیص دهد. ❖ تقسیم بندی استخوانها را نام ببرد. ❖ استخوانهای تشکیل دهنده سقف کاسه سر را شرح دهد. ❖ استخوانهای کف جمجمه را نام ببرد. ❖ استخوانهای کف جمجمه را به طور مختصر توضیح دهد. ❖ استخوانهای اسکلت صورت را به طور مختصر توضیح دهد. ❖ نکات بالینی را در مورد اسکلت ناحیه جمجمه و صورت بیان کند.			
دکتر مهران کمانی	❖ استخوانهای تشکیل دهنده اسکلت ناحیه جناغ، دنده ها و ستون فقرات را بیان کند. ❖ در مورد استخوانهای تشکیل دهنده اسکلت ناحیه جناغ، دنده ها و ستون فقرات به طور مختصر توضیح دهد. ❖ مشخصات استخوان جناغ را بیان کند. ❖ یک دنده تیپیک و غیر تیپیک را تشخیص دهد. ❖ مهره های بخشهای مختلف ستون فقرات را شرح دهد.	اسکلت ستون مهره ها و قفسه سینه آشنا شود.	اسکلت ستون مهره ها و قفسه سینه	۳
دکتر مهران کمانی	❖ استخوانهای تشکیل دهنده اسکلت ناحیه اندام فوقانی را نام	اسکلت اندام فوقانی و تحتانی آشنا شود.	اسکلت اندام فوقانی و تحتانی	۴

	ببرد. ❖ استخوانهای تشکیل دهنده اسکلت ناحیه اندام فوقانی را به طور مختصر توضیح دهد. ❖ اجزا استخوانی کمر بند شانه ایی را نام ببرد. ❖ اجزا استخوانی کمر بند شانه ایی را به طور مختصر توضیح دهد. ❖ نکات بالینی و جراحی در مورد اسکلت ناحیه اندام فوقانی را بیان کند. ❖ استخوانهای تشکیل دهنده اسکلت ناحیه اندام تحتانی را نام ببرد. ❖ استخوانهای تشکیل دهنده اسکلت ناحیه اندام تحتانی را به طور مختصر توضیح دهد. ❖ اجزا استخوانی کمر بند لگنی را نام ببرد. ❖ اجزا استخوانی کمر بند لگنی را به طور مختصر توضیح دهد. ❖ نکات بالینی و جراحی در مورد اسکلت ناحیه اندام تحتانی را بیان کند. ❖ انواع مفصل را نام ببرد. ❖ طبقه بندی مفاصل را توضیح دهد. ❖ مفاصل شانه، آرنج، مچ و زانو را به طور مختصر توضیح دهد.			
دکتر مهران کمانی	❖ دستگاه عضلانی را شرح دهد.	عضلات سر و گردن و تنه آشنا شود.	دستگاه عضلانی، عضلات ناحیه سر و	۵

	❖ انواع عضلات و نحوه نامگذاری عضلات را بیان کند. ❖ تعاریف ابتدا و انتهای عضله را بیان کند. ❖ عضلات پوستی ناحیه سر و گردن را نام ببرد. ❖ ابتدا و انتهای عضلات پوستی ناحیه سر و گردن را تشخیص دهد. ❖ عملکرد عضلات پوستی ناحیه سر و گردن را شرح دهد. ❖ عضلات عمقی ناحیه صورت و گردن را نام ببرد. ❖ ابتدا و انتهای عضلات عمقی ناحیه صورت و گردن را تشخیص دهد. ❖ عملکرد عضلات عمقی ناحیه صورت و گردن را شرح دهد. ❖ عضلات ناحیه سینه شامل عضلات ناحیه قدامی و پشت را نام ببرد. ❖ ابتدا و انتهای عضلات ناحیه سینه شامل عضلات ناحیه قدامی و پشت را تشخیص دهد. ❖ عملکرد عضلات ناحیه سینه شامل عضلات ناحیه قدامی و پشت را بیان کند. ❖ عضلات ناحیه جدار قدامی و خلفی شکم را نام ببرد. ❖ ابتدا و انتهای عضلات ناحیه جدار قدامی و خلفی شکم را تشخیص دهد. ❖ عملکرد عضلات ناحیه جدار قدامی و خلفی شکم را بیان		گردن و تنه

	کند.			
دکتر مهران کمانی	❖ عضلات ناحیه اندام فوقانی را نام ببرد. ❖ ابتدا و انتهای عضلات ناحیه اندام فوقانی را تشخیص دهد. ❖ عملکرد عضلات ناحیه اندام فوقانی را توضیح دهد. ❖ عضلات ناحیه اندام تحتانی را نام ببرد. ❖ ابتدا و انتهای عضلات ناحیه اندام تحتانی را تشخیص دهد. ❖ عملکرد عضلات ناحیه اندام تحتانی را بیان کند.	عضلات اندام فوقانی و تحتانی آشنا شود.	عضلات ناحیه اندام فوقانی و تحتانی	۶
دکتر مهران کمانی	❖ اجزای تشکیل دهنده سیستم تنفسی را نام ببرد. ❖ آناتومی و مشخصات مجاری تنفسی از حفره بینی تا نای و شاخه های آن را بیان کند. ❖ قسمت های مختلف شامل حلق، حنجره و تارهای صوتی را تشخیص دهد. ❖ قسمت های مختلف شامل حلق، حنجره و تارهای صوتی را به طور مختصر توضیح دهد. ❖ آناتومی و مشخصات مجاری تنفسی شامل نای، نایژه ها و ریه ها را بیان کند. ❖ قسمتهای مختلف نای، برونش، ریه و عروق ریه را تشخیص دهد.	آناتومی دستگاه تنفس آشنا شود.	دستگاه تنفس	۷

	❖ قسمتهای مختلف نای، برونش، ریه و عروق ریه را به طور مختصر توضیح دهد.			
دکتر مهران کمانی	❖ اجزای تشکیل دهنده سیستم گردش خون را نام ببرد. ❖ ناحیه مدیاستینوم را توضیح دهد. ❖ جایگاه قلب را در ناحیه مدیاستینوم تشخیص دهد. ❖ آناتومی قلب، حفرات و دریچه های آن را تشخیص دهد. ❖ مشخصات دهلیزها و بطن ها را بیان کند. ❖ اتصالات عروق اصلی به قلب را توضیح دهد. ❖ در مورد سیستم هدایتی قلب توضیح دهد. ❖ در مورد عملکرد هر کدام از قسمتهای سیستم هدایتی قلب توضیح دهد. ❖ شریانهای اصلی بدن را بیان کند. ❖ نحوه توزیع شاخه های شریانی را در ناحیه سر و گردن و مغز توضیح دهد. ❖ نحوه توزیع شاخه های شریانی را در ناحیه قفسه سینه و اندام فوقانی را بیان کند. ❖ نحوه توزیع شاخه های شریانی در ناحیه شکم ، لگن و اندام تحتانی را توضیح دهد.	آناتومی دستگاہ گردش خون آشنا شود.	دستگاه گردش خون	۸

	❖ شبکه وریدی و وریدهای اصلی را در نواحی سر و گردن ، مغز قفسه سینه ، شکم ، لگن و اندامها توضیح دهد. ❖ ورید پورت را توضیح دهد. ❖ عملکرد ورید پورت را به طور مختصر توضیح دهد . ❖ وریدهای سطحی در نواحی اندام فوقانی و تحتانی را بشناسد و مسیر آنها را بداند. ❖ کاربرد بالینی وریدهای سطحی اندام فوقانی و تحتانی را توضیح دهد.			
دکتر مهران کمانی	❖ قسمتهای مختلف دستگاه گوارش (دهان، دندان، حلق، لوزه، مری، معده، روده بزرگ، روده کوچک، پرده صفاق، کبد، کیسه صفرا و لوزالمعده) را توضیح دهد. ❖ عملکرد قسمتهای مختلف دستگاه گوارش (دهان، دندان، حلق، لوزه ، مری، معده، روده بزرگ، روده کوچک، پرده صفاق، کبد، کیسه صفرا و لوزالمعده) را به طور مختصر توضیح دهد.	اناتومی دستگاه گوارش آشنا شود.	دستگاه گوارش	۹
دکتر مهران کمانی	❖ ساختمان کلیه ، لگنچه ، حالب ، مثانه ، مجرای ادراری را توضیح دهد. ❖ عملکرد کلیه، لگنچه، حالب، مثانه و مجرای ادراری را به طور مختصر شرح دهد.	آناتومی سیستم ادراری و تناسلی آشنا شود.	سیستم ادراری تناسلی	۱۰

	قسمتهای مختلف دستگاه تناسلی (لگن، مهبل، رحم، تخمدان، جفت، بند ناف، پستان، بیضه اپیدیدیم، کیسه منی و پروستات) را شرح دهد.			
دکتر مهران کمانی	❖ اعصاب مرکزی و محیطی را توضیح دهد. ❖ نخاع و ساقه مغز را توضیح دهد. ❖ لوب های مخ را به همراه وظایف نام ببرد. ❖ پرده های مغز را نام ببرد. ❖ ساختار و عملکرد تالاموس و هیپوتالاموس را توضیح دهد. ❖ اعصاب سمپاتیک و پاراسمپاتیک را توضیح دهد. ❖ خونرسانی نخاع و مغز را شرح دهد.	آناتومی سیستم عصبی آشنا شود.	دستگاه عصبی	۱۱
دکتر مهران کمانی	❖ کلیات دستگاه بینایی را شرح دهد. ❖ کره چشم را از نظر محدوده، خونرسانی و عصب دهی به طور اجمالی شرح دهد. ❖ دستگاه تولید اشک را به طور اجمالی شرح دهد. ❖ کلیات دستگاه شنوایی را شرح دهد. ❖ گوش بیرونی را به طور اجمالی شرح دهد.	آناتومی سیستم بینایی و شنوایی آشنا شود.	دستگاه بینایی و شنوایی	۱۲

	❖ گوش میانی را به طور اجمالی شرح دهد.			
	گوش درونی را به طور اجمالی شرح دهد.			
دکتر فاطمه محمدی	❖ نوروآناتومی را به طور کلی توضیح دهد. ❖ مسیر های حسی از نخاع و هسته های متفاوت به سمت قشر مغز را توضیح دهد.	- مقدمه ای از نوروآناتومی آشنا شود. - مسیر های حسی آشنا شود.		۱۳

منابع درس:

مشخصات مقاله شامل عنوان، نویسندگان، مجله، سال و شماره انتشار و صفحات مقاله
مشخصات کتاب شامل عنوان، نویسندگان، مترجمین، انتشارات، سال و نوبت چاپ کتاب

1. Gray's Basic Anatomy
2. Atlas of Human Anatomy (Netter)
3. Atlas of Human Anatomy (Sobota)
4. Moor's Essential Clinical Anatomy
5. Gray's Anatomy for Students
6. Last's Anatomy

۷. کتاب آناتومی عمومی برای دانشجویان بر پایه شناخت سیستماتیک بدن (تألیف: دکتر مهران کمانی)